

Zjazd chemických spoločností 1999

Členov Slovenskej chemickej spoločnosti si dovoľujeme informovať, že

51. Spoločný zjazd chemikov Slovenskej a Českej chemickej spoločnosti

sa uskutoční v roku 1999 na prelome mesiacov august / september.

Zjazd bude organizovať naša spoločnosť. O dátume a mieste konania zjazdu budeme informovať členov v nasledujúcom čísle a súčasne zvláštnou pozvánkou koncom roku 1998.

Organizačný výbor ZChS '99

Slovenský národný komitet pre chémiu IUPAC

Medzinárodná únia pre čistú a aplikovanú chémiu združuje viac ako pol stovky organizácií chemikov na celom svete. Má svoje "adhering organizations" - na Slovensku, podobne ako v mnohých krajinách sveta vrátane USA, je to Akadémia vied. Preto SAV zo svojho rozpočtu pokrýva členské SR v IUPAC-u. V súčasnosti je to už 2100 USD ročne a členské sa počíta z obsahu chemického priemyslu. V minulosti sa nám podarilo uplatniť mimoriadny, znížený členský poplatok, ale od r. 1998 sme už zaradení medzi členské štáty s "normálnym" členským. Styčnými útvarmi medzi IUPAC-om a adhering organizations sú Národné komitety pre chémiu IUPAC. Tieto sú zložené z expertov zastupujúcich nielen vedeckú komunitu, ale aj výrobnú sféru: IUPAC koordinuje aj riešenie niektorých všeobecných otázok spojených s chemickou výrobou. Napr. nedávno IUPAC vydal dôležitý dokument, Bielu knihu o chlóre, v ktorej ukazuje dôležitosť chlóru v chemickej výrobe vrátane výroby liečiv a vyvracia viaceré nepodložené a skreslené tvrdenia zelených iniciatív, ktoré dokonca dospeli k absurdnej požiadavke - úplne vylúčiť chlór z chemických výrob. IUPAC je na priemysel napojený cez svoju komisiu chemického priemyslu, pričom jednotlivé chemické výrobné podniky i subjekty aplikovaného výskumu môžu vstupovať do IUPAC-u aj bezprostredne, ako asociovaní členovia (porovnaj Bulletin SCHS č. 35).

O histórii a poslaní Slovenského národného komitétu pre chémiu IUPAC (SNK) sme Vás informovali v Bulletine SCHS č. 30. Dovoľte teraz doplniť údaje o súčasnej situácii a aktivitách SNK.

SNK je prepojený so Slovenskou chemickou spoločnosťou pri SAV (SCHS) priamo a bezprostredne: predseda SNK je člen Predsedníctva SCHS (P SCHS). Zásadné rozhodnutie SNK prerokúva a schvaľuje P SCHS. Medzi takéto patrilo napr. návrh SNK orgánom IUPAC-u zriadiť druhý sekretariát v Bratislave a ponuka zabezpečenia tlačiarenských prác pre materiály IUPAC-u a ich distribúcie, ďalej zriadenie Slovenskej názvoslovnej komisie a pod.

SNK nominoval 6-tich národných reprezentantov do komisií IUPAC-u. Z našich členov je jeden asociovaným členom komisie IUPAC-u a jeden je titulárnym členom divízie a komisie IUPAC-u a vedie pracovnú skupinu.

V snahe zviditeľniť SNK v zahraničí opakovane sme navrhli už spomínané zriadenie druhého sekretariátu IUPAC-u v Bratislave (hlavný sekretariát sa v r. 1997 presťahoval z Oxfordu do Research Triangle Park, NC, USA) a ponúkli sme tlač a rozposielanie materiálov tejto medzinárodnej organizácie. Nový generálny sekretár IUPAC-u odložil rozhodnutie ohľadom týchto návrhov na budúcnosť.

V posledných rokoch sme na Slovensku zorganizovali tri medzinárodné konferencie morálne sponzorované IUPAC-om a túto aktivitu by bolo vhodné podstatnou mierou rozšíriť. Sponzorstvo Únie prináša výhodu v celosvetovej informovanosti chemikov o pripravovanom podujatí avšak znamená aj niektoré povinnosti organizátorov. Pravda, odpadla jedna z dôležitých prekážok sponzorstvu IUPAC-u pre konferencie usporiadané na Slovensku: Problém so zaručením povolenia vstupu pre všetkých bona fide chemikov - bez rozdielu krajiny pôvodu, rasy, náboženstva a politického presvedčenia.

Členské Slovenska v IUPAC-u zahrňuje časopis Pure and Applied Chemistry (normálne predplatné časopisu je viac ako 1 000 USD., časopis je uložený v knižnici

Ústavu polymérov SAV), 10 výtlačkov časopisu Chemistry International, ročenku IUPAC-u,

priebežné informácie o vedeckých podujatiach sponzorovaných IUPAC-om, právo spolurozhodovania o záležitostiach IUPAC-u v priebehu Valného zhromaždenia Únie, zľavu pri nákupe publikácií IUPAC-u a zľavu na vložnom na konferenciách IUPAC-u pre afiliovaných individuálnych členov IUPAC-u. Členské nezahrňuje konferenčné poplatky ani náklady spojené s účasťou na Valných zhromaždeniach. Na zasadnutiach komisií tejto medzinárodnej organizácie si národní reprezentanti a asociovaní členovia tiež musia pokryť náklady spojené s účasťou.

SNK sa bude v budúcom období orientovať na prehĺbenie svojich doterajších aktivít. Z nich za významné považuje napr. rozširovanie členstva reprezentantov SR v komisiách IUPAC-u a zabezpečenie niektorých činností Únie tak, ako je to uvedené vyššie, ďalej zabezpečovanie záštity nami organizovaných odborných podujatí, hľadanie sponzorov prepojenej činnosti SNK so SCHS a i.

Privítame záujemcov o prácu v SNK ako aj o prácu v IUPAC-u: jedine naša zvýšená aktivita nám zabezpečí prienik do povedomia svetovej chemickej komunity.

D. Berek

Správy z konferencií

Návšteva chemických pracovísk na amerických univerzitách a výskumných ústavoch a účasť na 214. Zjazde Americkej chemickej spoločnosti .

Na základe iniciatív Výboru pre medzinárodné aktivity Americkej chemickej spoločnosti, v rámci "ACS International Initiatives travel assistance program" dostala v januári 1997 Slovenská chemická spoločnosť ponuku na poskytnutie prostriedkov (up to \$2500) pre svojho člena na návštevu vybraných chemických pracovísk v USA. Prostriedky sa mohli využiť na pokrytie cestovného, ubytovania a stravovania počas dvoj- resp. viactýždňovej návštevy, ktorá mala slúžiť ako základ pre vytváranie nových kontaktov medzi vedeckými pracovníkmi. Mala som tú česť, že ACS schválila moju žiadosť o návštevu vybraných, väčšinou univerzitných pracovísk. Keďže termín mojej návštevy v USA sa mal uskutočniť prevažne v septembri 1997 a od 7. septembra sa začínal v Las Vegas "ACS National Meeting", dostala som ponuku zúčastniť sa aj toho podujatia.

214. Zjazd Americkej chemickej spoločnosti v Las Vegas sa konal v dňoch 7.-11. Septembra 1997. Na zjazde bolo zaregistrovaných vyše 10 000 účastníkov, ktorí zasadali v 35. sekciách a v troch rôznych hoteloch (ak nepočítam spoločenské stretnutia). Jednotlivé sekcie sa dosť líšili množstvom prednášok, plagátových prezentácií i účastníkov.

V sekcii organickej chémie, ktorá mňa najviac zaujímala, bolo celkove prihlásených 393 príspevkov, z toho len viac ako polovica vývesiek. Prednášky sa konali paralelne v troch miestnostiach, takže vôbec nebolo jednoduché vybrať si a rýchlo sa zorientovať. A to aj napriek tomu, že usporiadatelia sa snažili v jednotlivých dopoludňajších a odopoludňajších prezentáciách spájať prednášky z blízkych okruhov, týkajúcich sa napr. asymetrickej syntézy, syntézy prírodných látok, makromolekúl, potenciálnych liečiv, reakcií katalyzovaných kovmi, reakcií na tuhých fázach, teórie, mechanizmov, fotochémie, fyzikálnej organickej chémie, kombinatoriálnej chémie, materiálov, atď.

V ďalšej mne blízkej sekcii - "Division of Chemical Education" bolo prezentovaných viac ako 290 príspevkov z najrôznejších oblastí chémie.

A keďže zjazdu sa zúčastnil ako plenárny prednášateľ aj predseda SCHS Dr. D. Berek, nenechala som si ujsť šancu navštíviť aj - sekcii polymérnych materiálov, ktorá patrila podľa počtu príspevkov k najpočetnejším, s počtom 351 prezentácií. Súčasťou zjazdu bola aj výstava najrôznejších laboratórnych prístrojov a zariadení, chemikálií, kníh, počítačovej techniky, softwaru a pod.

Okrem odborných podujatí sa stretávali chemici (nielen americkí) aj na rôznych spoločenských podujatiach. Mne sa dostalo srdečného prijatia predovšetkým na stretnutí členov Výboru pre medzinárodné aktivity s mimoamerickými účastníkmi zjazdu .

V rámci tzv. "Presidential events", ktoré boli veľakrát dobrým zázemím na ocenenie práce svojich členov, by som spomenula napr. recepciu "Women Chemists Committee", stretnutie, ktoré vôbec nevyznelo feministicky, ktoré sa konalo pri príležitosti osláv 70. narodenín Dr. Mary L. Good, prezidentky ACS v r. 1987, chemičky, ktorá bola okrem iného nominovaná prezidentom Bushom v r. 1991 za členku "The President's Council of Advisors on Science and Technology".

Bolo zaujímavé a príjemné stretnúť na zjazde aj chemikov, ktorých som mala česť spoznať v Bratislave ako hostí SCHS - napr. jedného z prezidentov ACS - profesora Pawlatha alebo profesora Eliela.

Ďalšie zaujímavé diskusie počas zjazdu ACS o rôznych problémoch ACS resp. SCHS, ale aj odborných problémoch organickej chémie resp. výuky chémie na univerzitách, ale aj na nižších stupňoch škôl som mala s nasledovnými profesormi:

Prof. Mike Bowen, Dr. John Malin, Prof. Atila Pawlath, Prof. Helen Free, Prof. Mary Good, Prof. .L. Venezky, Dr. L.J.Powel - reprezentanti ACS,
Prof. John Moore, University of Wisconsin, Madison, WI, **Prof. Glenn A Crosby**, Washinton State University Pullmann, WA, **Prof. Zafra M. Lerman**, Columbia College Chicago, IL, **Prof. Mary V. Orna**: CHF Philadelphia, PA, **Prof. Margaret A. Clarke**, SPRI, New Orleans, LA, **Prof. Patricia Perez**- MT San Antonio, Walnut, CA, **Prof. Janan M. Hayes**, Merced College, Merced, CA, **Prof. Elizabeth Moore**, Southridge High School, Miami, FL, **Prof. Charles A. Wilkie**, Marquette University, Milwaukee, WI.

Okrem účasti na zjazde ACS som počas môjho šesťtýždňového pobytu v USA (v čase 28.8.-12.10.1998) mala možnosť navštíviť viaceré chemické pracoviská a diskutovať s učiteľmi, doktorandmi a študentami, predovšetkým z oblasti organickej chémie, ale aj s pracovníkmi z iných vedných odborov, resp. s riadiacimi pracovníkmi univerzity, z ktorých by som rada uviedla:

Prof. Josef Michl - University of Colorado, Boulder, CO,
Prof. George Woodbury - University of Montana, Missula,, MT
Prof. Tom Bitterwolf a jeho študenti, **Prof. Pamela Shapiro, Dr. Jason R. Stenzel, MSc. Gilbert Matare** (bývalý študent PRIF UK) - University of Idaho, Moscow, ID
Prof. Steven Cass, Prof. George O'Doherty, Mr. Andy Judd), Prof. Bem Liu, Prof. Richard Hsung, Prof. Marc Hillmer, Mr. Brant Kedrowski and Chris Etienne (skup. Prof. Waylanda Noland) University of Minnesota, Minneapolis, MN
Prof. Lyle Hall, Prof. Jeff Rosenthal, Prof. Kevin Mc. Laughin, Prof. Shene Keenan, Prof. David Rusterholz, Prof. David Raiville, Prof. Magdalena Pala, Dr. Yolanda Dewar zahraničné oddelenie - University of Wisconsin, River Falls, WI
Prof. Jerrold Meinwald, Dr. Frank Schroder, Prof. D.Y. Sogah, Prof. CH.F. Wilcox, Prof. E. Peters, z Chemickej divízie, Prof. P. Feeny z Biologickej divízie - Cornell University, Ithaca, NY
Prof. Bert Ramsay - Chemical Concepts Corporation, Ann Arbor, MI
Prof. M. Valent -(University of Agriculture, Nitra, Slovakia), **Prof. W.H. Hoover**, College of Agriculture, **Prof. Ronald B. Smart, Prof. K.K. Wang**, Dep. of Org. Chemistry, - West Virginia University , Morgantown, WV
Dr. Eva Petráková (bývalá študentka PRIF UK) Washington DC - NIH Bethesda
Prof. Vaclav Horak, Prof. S. Matile, Prof. D. L.Crist, Mgr. Magdaléna Hromadová (bývalá študentka PRIF UK) - Georgetown University, Washington DC
Dr. J. Malin, Dr. J.N. Osborne, Ms. J. Boese, Mr. M.C. Fitzgerald - návšteva ACS Headquarters vo Washington, **Prof. T. Mc. Donald, Prof. G.J. McGravey, Prof. J.A. Marshall, Prof. M. A. Curtis, Prof. M.G. Finn, Dr. B. Gunnoe, Dr. M. Chordia, Dr. R. Liu** - zo skupiny **Prof. Harmana** - University of Virginia, Charlottesville, VI
Prof. K.L. Kirk, Prof. K.C. Rice - NIH, Bethesda, MD -,
Prof. M. Rosenblum - Boston, Lexington a University of Brandeis, Waltham, MA
Prof. U. Mueller-Westerhoff, Prof. Tanaka -University of Connecticut, Storrs, CT

Ako som už spomenula, pri stretnutiach a počas návštev sa diskusie točili okolo spolupráce medzi chemickými spoločnosťami - Prof. A. Pawlath, Dr. J. Malin, okolo problémov chémie a chemického vzdelávania všeobecne, ale aj o pripravovanom "Chemistry Celebration in 1999".

Vo väčšine profesionálnych diskusií sa preberali problémy totálnej syntézy, stereoselektivity, využitia organokovových zlúčenín v chirálnej chémii, využitia nových katalyzátorov, nových zdrojov energie v organickej syntéze, problémy separácie a stanovenia absolútnej konfigurácie enantiomérov atď.

Diskutovala som aj o možnostiach spolupráce medzi chemikmi a biológmi - problémy biologickej aktivity, separácie a stanovenia štruktúry prírodných látok, ich totálnej syntézy a testovania.

Všade, kde to bolo možné som sa snažila navštíviť študentské laboratóriá (prípadne sa zúčastniť aj cvičenia), prezrieť si výskumné laboratóriá, niektoré laboratóriá vybavené špeciálnymi prístrojmi (obyčajne dostupné aj pre študentov vyšších ročníkov), prezrela som si prednáškové a seminárne miestnosti, knižnice - a ani som nebola veľmi prekvapená množstvom dostupných časopisov, kopírovacou technikou, dostupnosťou k PC, ale predovšetkým "úradnými hodinami" v knižniciach - ak nie 24 hodín denne, tak určite 12-18!!!!.

Ako organika ma najviac "oslovila" nová budova chémie na University of Virginia v Charlottesville, s dokonale domysleným usporiadaním laboratórií, umiestnením digestórií, prístrojov, pracovných stolov a pod. Zaujímavá bola tiež návšteva staveniska nového chemického pavilónu na University of Connecticut v Storrs.

O výmenu študentov prejavili záujem predovšetkým na University of Wisconsin - River Falls, Cornell University, Georgetown University, University of Connecticut, West Virginia University, University of Idaho atď.

Veľmi zaujímavé diskusie o výuke chémie na rôznych úrovniach - základných, stredných a vysokých školách, kvalite a dostupnosti odpovedajúcich študijných materiálov, kníh časopisov, učebných pomôcok som mala predovšetkým s Prof. J. Moorom, Prof. G. Crosbym a s Mrs. J. Boese .

Popri diskusiách o Univerzite Komenského v Bratislave, jeho Prírodovedeckej fakulte a Katedre organickej chémie, o vzdelávacích a výskumných aktivitách, o našich problémoch a prioritách si niektoré univerzity vyžiadali odbornú prednášku z nášho výskumného programu.

Na University of Minnesota - Minneapolis, University of Wisconsin - River Falls a University of Connecticut - Storrs som predniesla prednášku na tému: "Reactivity of [3]ferrocenophane-1,3-dione and its α,β -unsaturated derivatives with C- and N-nucleophiles.

Chcela by som zdôrazniť, že počas môjho pobytu som stretla veľa osobností pracujúcich v chémii, priateľských a ochotných kolegov (čo nie je medzi chemikmi prekvapujúce, chcela by som veriť), hotových diskutovať o rôznych chemických ale aj spoločenských problémoch, majúcich veľa pozoruhodných nápadov, návrhov a odporúčaní. Využívam aj túto možnosť ešte raz sa všetkým poďakovať za ich srdečné prijatie a pohostinnosť. Verím, že aspoň niektorých z nich privítame v blízkej budúcnosti na Slovensku.

M. Sališová

Cyklus prednášok firmy Novartis na stredoeurópskych univerzitách

Slovenská chemická spoločnosť má ešte v pamäti úspešný cyklus prednášok z rokov 1993-6 nazvaných "Ciba Lectures", ktoré prispeli k prehĺbeniu rozličných aspektov našej spolupráce s poprednými vedcami z priemyselne vyspelých štátov.

V roku 1996 sa spojili dve švajčiarske firmy Ciba a Sandoz a pod názvom NOVARTIS vytvorili najväčšiu firmu na svete v oblasti prípravkov, ktoré uľahčujú život (life science company). Firma vynakladá veľké prostriedky na výskum a vývoj v tejto oblasti a má záujem o rozvoj modernej bioorientovanej vedy a výskumu na celom svete, zvlášť v Európe.

Od roku 1998 sa firma NOVARTIS na návrh prof. Daniela Belluša rozhodla sponzorovať cyklus prednášok na stredoeurópskych univerzitách a to v Českej republike, Maďarsku a čo nás neobyčajne teší aj na Slovensku. Opäť sa teda môžeme tešiť na renomovaných vedcov hlavne zo západnej Európy, ktorí sú určite známi našim vedcom a aj mnohým členom Slovenskej chemickej spoločnosti. Prednášky budú zamerané na moderné oblasti syntetickej bioorganickej chémie a chémie prírodných látok s indikáciou farmaceuticky významných interakcií s prekrývajúcimi oblasťami biochémie a molekulárnej biológie.

Získaný sponzoring firmy Novartis vyjadruje dôveru firmy v dobrú úroveň vedy a výskumu v našej krajine, čo nás teší i zaväzuje zároveň. Osobitná zásluha Slovenkej chemickej spoločnosti ako spoluorganizátora cyklu prednášok je vo vytvorených príležitostiach na výmenu vedeckých poznatkov, umožnenia osobných kontaktov s poprednými svetovými vedcami a príležitostí pre výmenu vedeckých programov, študentov a pod.

Celý program na Slovensku organizuje spolu so Slovenskou chemickou spoločnosťou a pobočkou firmy Novartis na Slovensku kontraktačno-výskumná firma Synkola.

Prvá prednáška sa uskutočnila v utorok 21. apríla 1998 o 14,30 hod. na Chemickotechnologickej fakulte STU v Bratislave v miestnosti CH -11. Popredný vedec, prof. M.T. Reetz, riaditeľ Max-Planck-Inštitútu v Mülheime a.d. Ruhr v Nemecku hovoril na tému : "Amino kyseliny ako stavebné bloky v organickej chémii".

Tešíme sa, že pri tejto príležitosti sme mohli opäť privítať popredného vedca a súčasne pozvať vedeckú komunitu, výskumných i odborných pracovníkov, aby využili túto jedinečnú príležitosť a zúčastnili sa tejto ako aj ďalších prednášok, ktoré sa uskutočnia v týždni od 13. do 16. októbra 1998.

J. Durmis

34. ročník Chemickej olympiády

V dňoch 8. až 11. marca 1998 sa na pôde Strednej priemyselnej školy chemickej v Humennom konalo republikové kolo Chemickej olympiády v kategóriách A, E a F. Vďaka vedeniu školy na čele s Mgr. Filipom Harčárikom a kolektívu spolupracovníkov sme našli vynikajúce podmienky nielen pre regulérnosť súťaže, ale i po stránke spoločenskej. Súťaž prebiehala podľa schváleného programu a začala 8. marca 1998 slávnostným otvorením. V pondelok sa konala praktická časť kategórie E a teoretická časť kategórie A a F. Na druhý deň sa úlohy vymenili. Okrem súťažiacich vykonali zodpovednú prácu hodnotiace komisie. S potešením konštatujem a dosiahnuté výsledky to dokazujú, že súťažiaci na republikové kolo boli dobre pripravení a predsedníctvo SK CHO urobilo spravodlivý výber podľa dohodnutých pravidiel. V kategórii A súťažilo 25 súťažiacich, v E bolo vybratých 15 a v kategórii F ich bolo 21. Na prvých troch miestach bolo toto poradie :

Kategória A		úspešnosť
1. Stanislav Kedžuch	Gymnázium J.F.R. Levoča	88,228 %
2. Zoltán Csala	Gymnázium Šahy	77,078 %
3. Peter Hrobárik	SPŠ T.V. Púchov	77,055 %

Kategória E		úspešnosť
1. Martin Petro	SOUF Hlohovec	86,00 %
2. Lucia Kostová	SPŠCH Humenné	85,00 %
3. Iveta Vadkertiová	SPŠCH Šaľa	78,25 %

Kategória F		úspešnosť
1. Júlia Pigošová	SPŠ S.S. Banská Štiavnica	95,00 %
2. Peter Šilhár	SPŠCH Bratislava	80,00 %
3. Stanislav Čamaj	SPŠCH Bratislava	65,50 %

Okrem oficiálnych cien aj Slovenská chemická spoločnosť pri SAV prispela vecnými darmi a finálne aj Slovenská spoločnosť priemyselnej chémie. Samozrejme, že zabezpečiť túto akciu len z oficiálneho rozpočtu nie je možné. A tu sa ukázali veľmi dobré schopnosti našich hostiteľov, že našli vhodných sponzorov a prispievateľov.

Pre súťažiacich v kategórii A bolo toto republikové kolo dobrým odrazovým mostíkom pre výber na Medzinárodnú chemickú olympiádu, ktorá sa bude konať v júli v Austrálii. Na tejto súťaži našu republiku budú reprezentovať štyria najlepší, ktorých vyberieme po príslušných sústredueniach.

Je tak trochu na škodu veci, že nemáme možnosť ohodnotiť a oceniť aj prácu učiteľov tých škôl, ktorí pripravovali súťažiacich na republikové kolo. Slovenská komisia SCHO aj týmto spôsobom vyslovuje srdečne poďakovanie za ich prácu navyše a žela veľa zdravia a úspechov do ďalších ročníkov CHO.

Samozrejme, že vďaka patrí aj hostiteľom a všetkým sponzorom a prispievateľom, ktorí pomohli k úspešnému priebehu 34. ročníka republikového kola chemickej olympiády.

J. Polonský

Jubileum profesora Daniela Belluša

Je veľkou radosťou ale aj zodpovednosťou mať možnosť napísať gratuláciu i krátky životopis významného európskeho či svetového vedca, organizátora medzinárodného vedeckého a výskumného diania, rodáka, ktorý dlhé roky riadil vedecké a výskumné tímy v najvyspelejších svetových krajinách v USA, v Japonsku, v Anglicku a najmä vo svojej druhej domovine vo Švajčiarsku, z príležitosti životného jubilea.

Profesor Daniel Belluš sa narodil 8. marca 1938 v Trnave v rodine lekára. Do vienka dostal tie najlepšie predpoklady v kultúrnom, inteligentnom rodinom prostredí blízkom i širšom. Veď strýko profesor Emil Belluš bol jedným z najvýznamnejších architektov Slovenska, teta Elena Bellušová známa umelkyňa, ďalší strýko Dr. Samuel Belluš významným publicistom.

Po absolvovaní základnej školy a gymnázia v Trnave študoval na Chemickej fakulte Slovenskej technickej univerzity (1955 - 1960). Napriek výborným výsledkom vo vtedajšom "ľudovodemokratickom" totalitnom režime sa nemohol dostať na vedecké pracoviská, kam túžil ísť a začína svoju profesnú dráhu vo Výskumnom ústave petrochemickom v Novákoch, kde vtedy pôsobí i profesor Miloš Marko. Tu rieši hlavne katalytické oxidácie etylénu a propylénu. V roku 1962 sa mu podarilo získať dočasné a neskôr stále miesto na Ústave polymérov Slovenskej akadémie vied v Bratislave. Venuje sa najmä fotochemickým premenám polymérov, absolvuje súčasne externú ašpirantúru a obhajuje kandidátsku prácu "Photo-Friesov prešmyk monomérených a polymérených arylesterov". V tom čase patrili tieto výskumné práce a práce v oblasti fotochemickej premeny polykarbonátov medzi prvé v oblasti organickej fotochémie v Československu.

Od roku 1965 pomáha pri výučbe na CHTF STU a tu poznáva peknú, milú i usilovnú študentku Mirku Novákovú, s ktorou v auguste 1967 uzavrujú manželstvo. Neskôr sa im narodila dve dcéry Jelka a Zuzka.

V roku 1967 je pozvaný na postdoktorátny pobyt na európsku školu snov pre chemikov na ETH Zürich. Pracuje v oblasti fotochémie steroidov u profesora O. Jegerera a profesora K. Schaffnera. Poznáva profesorov Preloga, Eschenmosera a ďalších, ktorí sa neskôr stávajú jeho kolegami v mnohých švajčiarskych chemických komisiách a spolkoch, a s ktorými vedie mnohé vedecké diskusie.

Po okupácii Československa sovietskou armádou 1968, keďže má už mnohé nemilé skúsenosti s komunistickým režimom, rozhodne sa hľadať uplatnenie svojich nevšedných schopností v slobodnom demokratickom a toleratnom Švajčiarsku.

Venoval sa novým, technicky realizovateľným syntézam niektorých prírodných produktov napr. vysokoúčinným insektícidom z triedy pyrethroidov. Z pozície vedúceho pracovníka v oblasti výskumu sa musel venovať oblastiam makromolekulovej chémie, fotochémie, katalytickej chémie. Známa je jeho záľuba pre bioaktívne látky a mechanizmu ich pôsobenia zasahujúca z oblasti organickej chémie až do biochémie.

Od roku 1980 prednáša vybrané kapitoly organickej syntézy, od roku 1987 ako titulárny profesor na Univerzite vo Fribourgu, od roku 1998 aj na Univerzite v Zürichu; ako "visiting" profesor v Mülheime (1997) a v Amsterdame (1998). Z dlhodobejších zahraničných pobytov možno spomenúť aspoň Manchester a Massachusetts Institute of Technology, Cambridge, USA.

Je autorom 90 pôvodných vedeckých publikácií, 5 kapitol v knihách a 48 patentov. Predniesol viac ako 150 prednášok na pozvanie zväčša ako plenárne prednášky sympózií a konferencií po celom svete. Bol alebo je členom predsedníctva Švajčiarskej chemickej spoločnosti, Slovenskej chemickej spoločnosti, Americkej asociácie pre pokrok vo vede (AAAS), Fellow of The Royal Society of Chemistry, člen vedeckej rady časopisu Angewandte Chemie, Synthesis, a ďalších, spoluvydavateľ 48-dielneho súboru "Science of Synthesis" (1998-2009).

Z uznání a vyznamenaní treba snád' spomenúť aspoň čestné doktoráty, ktoré obdržal v poslednej dobe vo svojej rodnej vlasti. Hodnosť "Doktor honoris causa" mu udelili Univerzita Komenského Bratislava (1992), Technická univerzita Bratislava (1991) a Vysoká škola chemicko-technologická Praha (1997).

Najmä po roku 1989 sa profesor Daniel Belluš mimoriadne angažoval pri urýchlení vedeckých a ekonomických kontaktov slovenských chemikov s plejádou popredných chemikov i lekárov z celého sveta. Bol iniciátorom aj organizátorom dnes už známych Ciba Lectures v rámci, ktorých prišlo na Slovensko viac ako 15 významných svetových odborníkov. Sprostredkoval kontakty v oblasti výrobnnej spolupráce. Významne prispel k doplneniu laboratórneho vybavenia viacerých pracovísk na Slovensku. Zabezpečil venovanie odbornej chemickej literatúry v hodnote niekoľko desiatok miliónov Sk. Nezištne pomáhal pri získavaní zahraničných pobytov na popredných chemických školách i pracoviskách mnohým talentovaným chemikom zo Slovenska.

Nie je možné uviesť všetky aktivity vo vedeckých či ostatných oblastiach. Profesor Daniel Belluš dosiahol postavenie i méty vo svetovej vede a výskume aké dosiaľ nedosiahol žiadny slovenský chemik. Nestačili na to samozrejme iba hlboké vedomosti a usilovné celoživotné štúdium. Boli to tiež jeho vynikajúce organizačné schopnosti, konštruktívny prístup k problémom, jeho vysoká, všeobecná inteligencia i spoločenský šarm.

Pri jeho životnom jubileu mu v mene členov aj predsedníctva SCHS, v mene mnohých slovenských chemikov prajeme dobré zdravie, ktoré je základom ďalších tvorivých myšlienok a aktivít, radosť z už dosiahnutých úspechov, i radosť z úspechov svojich blízkych.

M. Karvaš

Prof. RNDr. Milan Melník, DrSc. šesťdesiatročný

Dlhoročný člen Slovenskej chemickej spoločnosti a náš popredný anorganický chemik Prof. M. Melník sa dožíva 9. mája 1998 šesťdesiatich rokov v plnej vedeckej, pedagogickej a spoločenskej vitalite.

Prof. M. Melník pochádza z východného Slovenska. Vyštudoval na Farmaceutickej fakulte UK v Bratislave a odtiaľ si po krátkej vedeckej práci priniesol v roku 1972 na terajšie pracovisko Chemickotechnologickej fakulty STU najmä vedecký vzťah k živému chemickému, ktoré vtedy bolo možné označiť neúplným slovom bio. Dnes je jeho plným vyjadrením spojenie bioanorganická chémia, a práve tejto chémii sa Prof. M. Melník intenzívne venuje v poslednom desaťročí. Má veľký podiel na tom, že táto vedecká orientácia zapustila v slovenskej anorganickej chémii silné korene. Podrobne rozpracoval chémiu a stereochémiu karboxylátomednatých komplexov, vrátane bioanorganických aspektov. Výrazne prispel aj k charakterizovaniu a objasneniu niektorých štruktúrnych javov spojených so spresnenými a novými pohľadmi na izomériu koordinačných zlúčenín. Jeho vedecký záber bol vždy dosť široký, a taký je aj v súčasnosti. Popri vedeckej práci na koordinačných zlúčeninách s biologickými aspektmi sa intenzívne venuje najmä štruktúre a štatisticko-štruktúrnym koreláciám koordinačných zlúčenín. Súvisí to vari aj s jeho znalosťami a skúsenosťami, ktoré získal na mnohých zahraničných vedeckých pracoviskách, najmä vo Fínsku a v Kanade. Výsledky vedeckej práce Prof. M. Melníka, ako aj ohlasy na ne sú imponujúce. Pre mňa sú už za horizontom všeobecne tak často obľúbeného vyčísľovania. Nepochybne, Prof. M. Melník sa stal jedným z pilierov slovenskej koordinačnej chémie, so značným medzinárodným dosahom.

Prof. M. Melník sa intenzívne venuje aj pedagogickej práci. Výrazne prispel k reštrukturalizácii štúdia základného i špecializovaného kurzu anorganickej chémie na CHTF STU a k príprave študijnej literatúry. Školí diplomantov a doktorandov a ako vedúci katedry hľadá spôsoby ako dobudovať katedru čerstvými vedecko-pedagogickými silami. Veľa úsilia venuje aj riadeniu vedeckej a pedagogickej práce, jej efektívnosti a užitočnému spoločenskému zameraniu.

Prajeme Prof. M. Melníkovi, aby v plnom zdraví vydržal vo svojom rozbehnutom životnom tempe, aby jeho talent, veľká pracovitosť a schopnosť završovať začaté a rozpracované boli ešte dlho bohatým zdrojom výsledkov jeho práce.

G. Ondrejovič

Doc. DrPh. PhMr. Ladislav Kňazko, CSc. sedemdesiatpäťročný

Významného životného jubilea sa dožil 27.2.1998 Doc. DrPh. PhMr. Ladislav Kňazko, CSc., zakladateľ a prvý vedúci Katedry farmaceutickej chémie Farmaceutickej fakulty UK v Bratislave.

Narodil sa v obci Veľké Ripňany okres Topolčany, maturoval roku 1942 v Nitre, titul magistra farmácie získal v roku 1947, doktorát farmácie v roku 1952. Bol žiakom a blízkym spolupracovníkom Prof. RNDr. Ľ. Krasneca u ktorého pôsobil na Katedre chémie FaFUK do roku 1957. Dňa 1.septembra 1957 sa stáva prvým vedúcim Katedry farmaceutickej chémie FaFUK, ktorú viedol do 31.8.1986.

Oblasťou jeho vedecko-výskumnej činnosti bola hydrotrópia t.j. zvyšovanie rozpustnosti liečiv a pomocných látok prísadou elektrolytov solí organických zásad alebo karboxylových kyselín, solubilizácia, vývoj nových postupov a kontrolno analytických metód chemických liečiv a galenických prípravkov, acidobazické titrácie v nevodnom prostredí a využitie diferenčnej spektroskopie v analýze liečiv. Z tejto oblasti uverejnil 73 pôvodných vedeckých experimentálnych prác, 7 súborných prehľadov, 3 patenty a kapitolami prispel do 7 knižných publikácií.

Vo výchovno - vzdelávacej oblasti sa venoval tvorbe základných učebných textov a koncepcie výučby farmaceutickej chémie ako profilovej disciplíny farmaceutického štúdia a neskoršie aj analýzy chemických liečiv.

Jubilant vykonával rozličné funkcie na fakulte alebo aj mimo nej. V rokoch 1954 - 1955, 1959 - 1960, 1972 - 1976 bol prodekanom a v rokoch 1955 - 1959 dekanom FaFUK. Takmer 20 rokov pôsobil ako predseda Slovenskej farmaceutickej spoločnosti (SFS) a bol zakladateľom a prvým predsedom Sekcie farmaceutickej chémie SFS.

V priebehu svojej aktívnej pedagogickej a vedecko - výskumnej činnosti ako školiteľ z vedného odboru 52-01-9 " Farmaceutická chémia" vychoval celý rad vedeckých pracovníkov, ktorí rozvíjajú tento vedný odbor na Slovensku ale aj v Českej republike.

K významnému životnému jubileu Doc. DrPh. PhMr. Ladislavovi Kňazkovi, CSc., želáme dobré zdravie, radosť a potešenie z vykonanej práce, dobrú rodinnú pohodu a splnenie všetkých predsavzatí, ktoré si ešte vytýčil.

J. Čižmárik

PhMr., RNDr. Radoslav Fundárek, CSc. (3. 11. 1928 - 21. 3. 1996)

Dr.R.Fundárek sa venoval výskumu histórie chémie na Slovensku v Európskom kontexte. Zachytil jej formovanie sa ako vedy, jej významné osobnosti a ich priekopnícku bádateľskú prácu.

Absolvoval Farmaceutickú fakultu UK v Bratislave, skúmanie histórie chémie a farmácie sa venoval postupne na pracoviskách FaF UK, na Oddelení dejín vied a techniky HÚ SAV, na Ústave zdravotnej výchovy v Bratislave. Bol jeden z prvých kandidátov vied z vedného odboru dejiny vied a techniky. Znalosť jazykov, najmä latinčiny, mu umožnila podrobné štúdium archívov, dobových rukopisov a literatúry doma i v zahraničí.

Historický vývoj chémie delil na dve jasne ohraničené epochy, a to na epochu alchymie a epochu modernej chémie. Vývoj chémie ako vedy na Slovensku charakterizovali tri základné pramene - alchymia, chemiatria, metalurgia. V štúdiu "Historický vývoj alchymie na Slovensku" (1974), kde rozlišuje dve etapy, sa zameral na účinkovanie alchymistov na našom území, ako aj na najstaršie zachované alchymistické rukopisy, poukázal na významnejšie písomné pamiatky a zhodnotil domáci prínos k rozvoju alchymie. Pre nás je dnes zaujímavý opis rôznych alchymistických operácií a prístrojov podľa týchto rukopisov.

Na Slovensku vznikli dve dôležité strediská pre rozvoj vedeckej chémie, a to na katedre chémie a metalurgie Banskej akadémie v Banskej Štiavnici v roku 1763 a na katedre chémie a botaniky na lekárskej fakulte trnavskej univerzity roku 1770. V laboratóriách týchto katedier sa uskutočňovali vedecké experimenty slúžiace metalurgii a liečebnej praxi.

V štúdiu "Farmácia a chémia na Trnavskej univerzite" (1972) píše o chémii a predmete jej štúdia, o základných prvkoch, o soliach, kovoch, chemických prostriedkoch, rozpúšťadlách a o afinite podľa zachovaných rukopisov prednášok pre lekárov a farmaceutov dr.Winterla. Osobnosti a názorom tohto lekára - chemika sa venuje aj v niekoľkých príležitostných článkoch.

Ďalšia štúdia "K vedeckej činnosti Mikuláša Jozefa Jacquina v Banskej Štiavnici" (1964) bližšie popisuje okolnosti zriadenia a vedeckú činnosť katedry chémie a metalurgie, chemického laboratória. Katedra sa stala neskôr najvýznamnejším centrom metalurgickej chémie a chémie vôbec nielen na Slovensku, ale v celom vtedajšom Uhorsku, ba i v celej habsburskej ríši.

Lekári Jacquin a Winterl patrili k experimentálne pracujúcim chemikom, ktorí dosiahli výsledky vo výučbe poslucháčov a vo výskume. Dr. Fundárek im venuje bádateľskú pozornosť, lebo ich výskumy a výsledky sú cenným zdrojom, dokumentom, vymaňovania sa chémie z vplyvu alchymie, a dožívania ešte panujúcej flogistónovej teórie.

Ďalšou oblasťou bádania dr.R. Fundárka je história chemickej analýzy liečivých prameňov na Slovensku. K prvým prácam v tejto oblasti patrí jeho spoločná štúdia s dr. Bokesovou-Uherovou "Počiatky vedeckého záujmu o kúpele a liečivé pramene na Slovensku" (1964).

Odbornej verejnosti sú známe ďalšie práce, venované predovšetkým obdobiu do 19. storočia, publikované v zborníkoch SAV a vo vedeckých a populárnych periodikách, na odborných vedeckých podujatiach doma i v zahraničí.

D. Heřmanová

Zľava pre členov SCHS pri nákupe kníh vydavateľstva Veda

Oznamujeme našim členom, že SCHS podpísala s Vydavateľstvom SAV Veda Zmluvu o spolupráci pri propagácii a predaji publikácií z oblasti chemických a príbuzných vied. SCHS zabezpečí vo svojich periodikách a médiach (Bulletin, Chemical Papers, internetová www stránka SCHS) formou uverejňovania krátkych anotácií o neperiodických publikáciách a o pripravovaných tituloch z uvedenej oblasti publikovaných vo Vede, ako aj uverejňovaním jej aktuálnych edičných plánov propagáciu týchto titulov vydavateľstva Veda. Toto vydavateľstvo poskytne SCHS za tieto služby jej členom 10 % zľavu pri priamom nákupe publikácií vydavateľstva Veda v jej vlastnej predajni. Záujemci o túto zľavu sa pri nákupe (jediná predajňa Vedy sa nachádza na Bradáčovej ulici č. 7 v Bratislave - Petržalke) preukážu ústrižkom o zaplatení členského poplatku SCHS za bežný rok.

Vo Vydavateľstve SAV Veda vyšlo :

L. Ebringer, J. Krajčovič: **Cell Origin and Evolution (Pôvod a evolúcia bunky)**

The boom of molecular biology brings along a variety of knowledge applicable also in reconstruction of life's history on Earth. The result is that the solution of the question of origin and evaluation of basic building element of all organisms - a cell, shifts from the speculative level to the platform of extensive comparative analysis. It is more and more evident that the enormous amount of information on ancient evolution of live matter is hidden in the cell itself. Some conservative components of the genetic apparatus form part of all cells and we can consider them for some kind of life fossils.

(Tables, drawings, black-white photographs.)

In English.

Veda, Bratislava, 1994, 332 strán, cena 5,30 Sk.

ISBN: 80-224-0093-9

L. Kubáček, L. Kubáčková, L. Volaufová: **Statistical Models with Linear Structure (Štatistické modely s lineárnou štruktúrou)**

Scientific monograph dedicated to special structures of linear statistical models with the following characters of the observation vector: its medium value is linear function of unknown partners of the second order (variance components). These models describe from the mathematical point of view the majority of scientific experiments, the aim of which is to determine the value of characteristic parameters of the explored objects. Statistical theory of estimate is oriented to the parameters of mean value and covariance matrix of observation vector, by realization of which original results of authors obtained in the last years processed into a comprehensive theory. Study of special structures of statistical models most frequently occurring in natural and technical sciences like for instance structures with interfering parameters, replicate structures, multi-stage and multi-epochal structures with insensitivity, etc. The book represents the unique and first work on the subject in our scientific literature.

In English.

Veda, Bratislava, 1995, 471 strán, cena 132,50 Sk.

ISBN: 80-224-0447-0

J. Pavlásek, P. Petrovický: **The Reticular Formation and Reticulo-spinal System**

The book presents the latest knowledge of morfological arrangement of the reticular formation of brain and its importance for the regulation of motoric functions realized by the neuron apparatus of spinal cord that are related to locomotion activity.

The first part is dedicated to the foundations of the reticular formation building, afferent and efferent links and intrareticular functional contacts. The second part deals with activity of reticular neurons, functional links with neuronal apparatus of spinal cord, regulation of reflexes and organization of movements. This scientific publication intended especially for the neurobiologists, neurophysiologists and neurosurgeons represents a supplementary reading and a postgraduate reference book.

In English.

Veda, Bratislava, 1994, 224 strán, cena 53,- Sk.

ISBN: 80-224-0106-4

Ľ. Mlynárová, J.-P. Nap: **Gene Transfer and Expression in Plant**

S rozvojom molekulárnej biológie a metodík génových manipulácií u mikro-organizmov nastal prudký rozmach prenosu génov do vyšších rastlín za účelom získavania rastlín s vylepšeným, niekedy až s novým genetickým vybavením. Tento prístup sa javí byť veľmi účinný najmä pri tzv. imunizácii rastlín proti mnohým prirodzeným škodcom, ale aj chorobám, kedy klasické metódy šľachtenia buď neprichádzajú do úvahy, alebo výsledky sú takmer zanedbateľné. Práca prináša množstvo nových výsledkov a dá sa povedať, že je veľmi dobrým sprievodcom postupov a poznatkov v molekulárnej genetike rastlín vedúcich k príprave transgénnych rastlín. Kniha je určená nielen ako pedagogická pomôcka pre študentov vysokých škôl, ale aj pre pracovníkov v poľnohospodárstve, šľachtiteľstve, lesníctve a záhradníctve.

Anglický jazyk.

Veda, Bratislava, 1997, 127 strán, cena 159,- Sk.

ISBN: 80-224-0499-3

Vo Vydavateľstve SAV Veda v krátkej dobe vyjde :

T. Salajová a kol.: In Vitro Cultures of Conifers

Autori na základe svojich dlhoročných výsledkov s kultiváciou ihličnanov v in vitro podmienkach prinášajú najnovší pohľad na túto problematiku tak u nás, ako i vo svete. Na významných ihličnatých drevinách, ako sú borovica čierna, smrek obyčajný a hybridy jedle bielej, sledovali cytologicko-anatomické a fyziologické procesy indukcie kalogenézy a organogenézy. Dosiahnuté výsledky sú významným prínosom pre rozšírenie poznatkov o základných procesoch, ako je delenie buniek, rast a diferenciácia. Regenerácia rastlín, dosiahnutá cestou axilárnych a adventívnych púčikov a somatickej embryogenézy v laboratórnych podmienkach, sú príslubom pre využitie týchto poznatkov pri vegetatívnom množení ihličnanov v praxi.

Anglický jazyk.

ISBN: 80-224-0521-3

P. Pekárová, Y. Velísková: Kvalita vody v povodí Ondavy

Cieľom monografie je poskytnúť odborníkom i všetkým záujemcom o životné prostredie súhrnné informácie o vývoji kvantity a kvality vôd v povodí Ondavy po vodnú nádrž Veľká Domaša na obdobie rokov 1981 až 1995. Zaoberá sa problematikou znečistenia povrchových tokov z plošných zdrojov znečistenia, jeho modelovaním v pevnom kontrolnom profile i v prirodzenom toku prezentovaním dvojrozmerného numerického modelu disperzie MODI.

Slovenský jazyk.

ISBN: 80-224-0535-3

European Journal of Organic Chemistry

Spoločnosť nemeckých chemikov oznámila ku koncu roka 1997 svoj zámer vydávať spolu s ďalšími európskymi chemickými spoločnosťami (Holandsko, Belgicko, Taliansko, Francúzsko) **European Journal of Organic Chemistry** (EurJOC) a **European Journal of Inorganic Chemistry** (EurNIC).

Od 1.1.1998 sa tento zámer stal skutočnosťou, EurJOC bude vychádzať raz mesačne pričom bude zahŕňať články z celého spektra organickej syntézy, bioorganickej chémie, fyzikálnej organickej chémie : Bulletin des Sociétés Chimiques Belges, Bulletin de la Société Chimique de France, Gazzetta Italiana, Liebigs Annalen/Recueil. Snahou vydavateľa uvedených časopisov je, aby významné články z oboch oblastí chémie boli publikované v Európe a nie v zámorí, o čo sa doteraz usilovali autori mnohých významných prác. Tým, že viaceré vedecké spoločnosti sa rozhodli vydávať spoločný európsky časopis namiesto národných časopisov, nepochybne prispeli k spolupráci, ktorá významne prispeje k preklenutia problémov súvisiacich so získavaním časopisov, zvlášť ak sa vezme do úvahy stále rastúci trend cien.

Kvalitu príspevkov bude posudzovať 10 členov vydavateľskej rady, ako aj renomovaní experti v spolupráci s ostatnými vydavateľmi, ktorí sú lokalizovaní v celej Európe. Nepochybnou výhodou bude rýchle posúdenie príspevkov z hľadiska jeho poatia na publikovanie v časopise. Dokument zaslaný autorom (E-mail, floppy disk) bude okamžite spracovaný v centrále, v prípade nutnosti sa bezplatne zaistí jazyková úprava. Celý proces od okamihu zaslania príspevku po prijatie do tlače neprekročí štyri mesiace.

V krátkej dobe sa objavia články EurJOC a EurJIC na Internete (<http://www.interscience.wiley.com>), vydavateľ však s ochotou prijme pripomienky, názory a nápady užívateľov tak, aby časopisy v čo najväčšej miere vyhovovali širokej chemickej verejnosti.

Adresa vydavateľa :

(Wiley-VCH Verlag GmbH, Reader Service, P.O.Box 10 11 61, D-69451, Weinheim, Germany,
fax +49(0)6201/606-117,
E-mail : [subservice @ wiley-vch.de](mailto:subservice@wiley-vch.de)).

O. Rajniaková, M. Uher

Ocenenia v roku 1997

Zaslúžilý člen SCHS

- * Prof. Ing. Ondrej Kyseľ, CSc.

Medaila SCHS

- * Doc. Ing. Oľga Hritzová, CSc.
- * Doc. Ing. Ján Sýkora, CSc.

Strieborná medaila SCHS

- * Doc. Ing. Dr. Rudolf Kohn, DrSc.
- * Ing. RNDr. Oskar Markovič, DrSc.
- * Prof. Ing. Viktor Jesenák, CSc.
- * Doc. RNDr. Aladár Valent, CSc.
- * Prof. Dušan Bustín, DrSc.

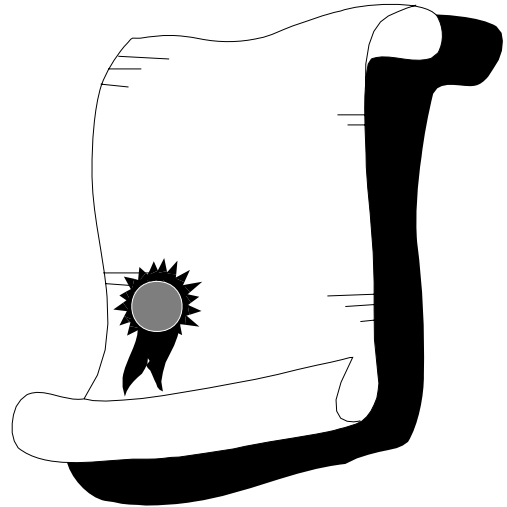
Zlatá medaila SCHS

- * Prof. RNDr. Fedor Macášek, DrSc.

Čestný člen SCHS

- * Prof. Ing. Anna Sopková, DrSc.
- * Ing. Michal Maťaš, DrSc.

- * Ing. Karol Babor, CSc.
- * Ing. Milan Karvaš, CSc.
- * Doc. RNDr. Ľudmila Žurková, CSc.
- * Prof. RNDr. Štefan Toma, DrSc.

Jubilanti SCHS v II. polroku 1998

80 - ROČNÍ:

- * Prof. Ing. Radislav Domanský, DrSc. z Bratislavy (16.12.)

75 - ROČNÍ:

- * Ing. Ján Maďar , CSc. z Bratislavy (14.11.)
- * Prof. Ing. František Rendoš, CSc. z Bratislavy (22.7.)

70 - ROČNÍ:

- * Prof. Ing. Alexander Pribela, DrSc. z Bratislavy (13.9.)
- * Ing. Mária Ungerová z Banskej Bystrice (20.9.)
- * Doc. Ing. Matej Vaniš, CSc. z Bratislavy (9.10.)
- * Doc. Ing. Bernard Ryban, CSc. z Bratislavy (1.11.)
- * Ing. Anna Melcerová, CSc. zo Zvolena (2.11.)
- * RNDr. Ladislav Smik, CSc. z Prešova (17.11.)

65 - ROČNÍ:

- * Prof. RNDr. Jiří Kohout, DrSc. z Bratislavy (23.7.)
- * RNDr. Alžbeta Brutovská, CSc. z Košíc (2.8.)
- * Prof. MUDr. Viktor Romančík, DrSc. z Bratislavy (8.8.)
- * Doc. Ing. Eva Liptáková, CSc. zo Zvolena (2.9.)
- * Prof. Ing. Bohumil Škarka, DrSc. z Bratislavy (8.10.)
- * Ing. Soňa Hunčíková z Trnavy (28.11)

60 - ROČNÍ:

- * Ing. Dušan Berek, DrSc. z Bratislavy (6.7.)
- * Prof. Ing. Ján Krupčík, DrSc. z Bratislavy (12.7.)

- * Ing. Juraj Alföldi z Bratislavy (17.7.)
- * Ing. Anton Krištof z Prešova (24.7.)
- * Ing. Ladislav Pach, CSc. Z Bratislavy (25.7.)
- * Prof. Ing. Andrej Staško, DrSc. z Bratislavy (1.9.)
- * Ing. Arnold Adámek, CSc. z Trnavy (7.9.)
- * Doc. Ing. Gejza Suchár, CSc. z Prešova (17.10.)
- * RNDr. Milan Dzurilla, CSc. z Košíc (8.11.)
- * RNDr. Imrich Zelenský z Bratislavy (25.11.)

Srdečne blahoželáme

Umrčia

S hlbokým zármutkom oznamujeme, že nás opustili :

- *dňa 4. januára 1998 vo veku 60 rokov **Ing. Igor Navarčík.***
- *dňa 23. apríla 1998 vo veku 91 rokov **Prof. Dr.Ing. Miloš Marko***

Česť ich pamiatke

Noví členovia SCHS

- Ing. Subhash Chandra Mojudar
- RNDr. Július Sivý, CSc.
- Mgr. Jozef Tatierský
- RNDr. Daniela Benčatová
- Peter Kosák
- RNDr. Peter Magdolen

- Ing. Jana Klvanová

Čo pripravujú v zahraničí

- ⇒ The 10th Nordic Conference on Mass Spectrometry and Workshop on Mass Spectrometry, 20.08-22.08.1998, INF: Agneta Sjögren, The Swedish Chemical Society, Wallington 24, 3tr, SE-111 24 Stockholm, Sweden, e-mail : agneta@chemsoc.se
- ⇒ 18th European Crystallographic Meeting, 16.-20.08.1998, Praha, INF: Charles University, Ke Karlovu 5, 121 16 Praha 2, CZ
- ⇒ 1st European Conference in Chemical Education (ECCE), 25.-29.08.1998, Budapest, INF: Eötvös University, Pazmány sétány 2, Budapest, H-1117, Hungary, e-mail : riedel@ludend.elte.hu
- ⇒ 33rd International Conference on Coordination Chemistry, 30.08.-04.09.1998 Florencia, INF: Dr.M.Peruzzini, 33rd ICCS Secretariat, Department of Chemistry, University of Florence, Via Gino Capponi 7, 50121 Firenze, Italy, e-mail: ICCS@RISC.LRM.FI.CNR.IT
- ⇒ 15th International Medicinal Chemistry Symposium, 7.-10.9.1998, Heriot-Watt, INF: The Royal Society of Chemistry, Science Park, Milton Road, Cambridge CB4 4WF, UK
- ⇒ Supramolecular Chemistry : Advanced Materials, 10.-15.09.1998 Kerkrade (Holandia): INF: Dr.Josip Hendekovic, European Science Foundation 1, Quai Lezay-Marnésia, 67080 Strasbourg Cedex, France, e-mail : EURESCO@IESF.ORG, <http://WWW:.esf.org/euresco>
- ⇒ EUFEPS '98, Fourth European Congress of Pharmaceutical Sciences, Milan (Italy), September 11-13, 1998, INF: Fondazione Giovanni Lorenzini, Medical Science Foundation, Via Appiani 7 - 20121 Milan (Italy), e-mail : lorenzfo@ICIL64.CILEA.IT
- ⇒ ISC'98 22nd International Symposium on Chromatography, Rome, September 13-18, 1998, INF: Via E.Gianturco, 11-I-00196 Roma, Italy, e-mail : conor@iol.it, <http://www.unife.it/isc22>
- ⇒ 1st International Conference on Supramolecular Science&Technology, 27.9.-3.10.1998, Zakopane, INF: Warsaw University, Pasteura 1, 02-093 Warsaw, Poland, e-mail : supranet@chem.uw.edu.pl
- ⇒ Chemtec Praha, 6.-9.10.1998, Praha INF: Incheba Praha, CZ, tel.☎0420)2241-95429 fax. - 5323
- ⇒ 21st IUPAC International Symposium on the Chemistry of Natural Products, October 11-16,1998, INF: Beijing, China, Prof. Xibai QIU, Secretariat of ISCNP-21, c/o Chinese Chemical Society, P.O.Box 2709, Beijing 100080, China, e-mail : quixb@infoc3.icas.ac.cn
- ⇒ 5th IUBMB Conference on the Biochemistry of Health and Diseases, 18.-22.10.1998, Israel INF: Department of Neurobiology, Rehovot 76100, Israel
- ⇒ Short Papers in Pharmaceutical Analysis, 22.10.1998, London, INF: The Royal Society of Chemistry, Science Park, Milton Road, Cambridge CB4 4WF, UK
- ⇒ Health and Safety at Work, 28.-29.10.1998, Ireland, INF: Key Events Ltd, Dublin, Ireland. Tel.: (535)1490-1790 fax - 1792
- ⇒ Environment and Waste Treatment '98, 4.-6.11.1998, Estonia, INF: Estonian Fairs Ltd., Tallinn, Estonia, Tel.: (373)223-8697 fax - 9177

Rozbor hospodárenia SCHS v roku 1997

Príjmy SCHS :

- Príspevok na prevádzku z rozpočtu P SAV 167 000,- Sk
- Príjem z členských príspevkov 41 731,- Sk
- Sponzorské príspevky, úroky 24 660,- Sk
- Konferencie účtované cez SCHS 479 949,-Sk

Rozpis príjmov a čerpanie výdavkov podľa jednotlivých akcií je uvedené v nasledujúcej tabuľke :

	Príjmy v Sk		Výdavky v Sk			
	z rozpočtu P SAV	iné	materiál a inv.majetok	služby	cestovné	dohody, prednášky
Sekretariát SCHS	37 000	34 491	34 739	14 721	14 000	41 610
Bulletin (2xdo roka)	40 000	11 600	90	39 910		11 600
Odborné skupiny	45 000		18 735	10 307	5 958	10 000
Chem.olympiády	25 000	1 800	23 383	346	1 272	1 800
Pamätnica	20 000	18 500	1 838	18 162		18 500
Konferencie		479 949	28 926	366 049		24 308

Z. Hloušková

**Slovenská chemická spoločnosť pri SAV
Radlinského 9
812 37 Bratislava**

*** Predsedníctvo**

- * predseda *Ing. Dušan Berek, DrSc.*
- * čestný predseda *Prof. Ing. Jozef Tomko, DrSc.*
- * I.podpredseda *Doc. RNDr. Marta Sališová, CSc.*
- * II. podpredseda-ex officio *Doc. Ing. Eberhard Borsig, DrSc.*
- * vedecká tajomníčka *RNDr. Dalma Gyepesová, CSc.*
- * ved.redakcie bulletinu *Doc.Ing. Michal Uher, DrSc.*
- * hospodárka *Ing. Zuzana Hloušková*
- * členovia *Prof.RNDr. Jozef Čársky, CSc.*
Ing. Július Durmis, CSc.
Ing. Ladislav Petruš, DrSc.

Sekretariát : *Mária Magdaléna Nemcová*

úradné hodiny : *utorok 11⁰⁰ - 13⁰⁰*
 štvrtok 11⁰⁰ - 13⁰⁰

schránka na odkazy č.dverí 98, prízemie

telefón / odkazovač / fax **: 395 205**
telefón **: 5325 299**

http: //www.savba.sk/~chempap/schs

Bulletin Slovenskej chemickej spoločnosti je zasielaný všetkým členom.

Redakčná rada : *Doc Ing. M. Uher, DrSc - zodpovedný redaktor*
 Ing. Z. Hloušková, M.M. Nemcová